

AJUNTAMENT D'ARENYS DE MAR

FESTES DE SANT ZENON
1980

Com cada any, l'estiu, tot just estrenat, convoca als arenyencs a celebrar la Festa Major de Sant Zenon.

Són, certament, unes diades entranyables, que al lligar-nos a un passat ric de tradicions i habituds, ens mou a no defallir en el camí de les fidelitats, del treball esforçat i coratjós, i de les empreses col·lectives.

És evident, que els objectius a assolir són molts. Des del somni d'una sempre millor convivència vilatana, fins el projecte gran o petit, i el que ens ve marcat amb urgències de justícia. Que les nostres limitacions i la manca de mitjans, no frenin els nostres desitjos! Volem ser optimistes vers el futur d'Arenys.

Que la festa no ens arribi dins d'un clima d'exclusions i ressentiments, ans tot al contrari, sota el signe generós d'un saber-nos donar les mans, superant, dia rera dia, innegables i ineludibles diferències de criteris i d'estils.

Que Sant Zenon, Patró de «la gaia vila», mai no deixi de passar per Arenys, portant-nos festa i germanor.

Glòria a Sant Zenon!

JOAN-ENRIC GARCIA I FERRER
Alcalde

Arenys de Mar, juliol de 1980.

UNA altra Festa Major. Un altre Sant Zenon. Una repetida ocasió d'unes jornades curulles d'actes, que vol dir d'esforços, de treballs i d'il·lusions.

La festa, l'esport, la cultura i el gaudi, entrelaçant-se a voltes desordenadament—encara que no ho sembli en l'estudiada sistematització del programa—però per sobre de tots els actes, un esforç de conservació i d'actualització mai enterament assolit del difícil equilibri entre la tradició entranyable i el treball creador, entre un passat que ens condiciona i un futur que volem tots renovat i ple de noves possibilitats.

Que l'esperit d'aquests dies de festa, de contacte humà amb l'amic i el foraster, convidat potser a taula i a renovada amistat, impulsin amb nou alè, una resolta actitud de revitalització de la nostra vida col·lectiva, tan marcada pel comodisme, la crítica fàcil, la castradora encara que còmoda passivitat.

Construïm sobre fonaments bons—la nostra petita però entranyable història—i acaronem projectes ambiciosos, que requereixen esforç i treball continuats.

Que no ens faltin en la tasca de cada dia, ni el seny ni la rauxa, en l'operativa proporció que calgui per tirar endavant treballs i gaudis.

Bona Festa a tots!

EL CONSELL DE CULTURA

EL PINTOR LLUÍS RIGALT A ARENYS DE MAR

L'original del dibuix acolorit en sèpia que il·lustra la coberta d'aquest programa, és obra del pintor Lluís Rigalt i Farriols, que ens mostra el carrer del Turó d'Arenys de Mar tal com era l'any 1849. L'artista havia vingut a Arenys aquell mateix any per encàrrec de Josep Xifré i Casas per tal de dibuixar els originals de les quatre làmines amb la panoràmica del nou hospital que litografiaria la casa *Fernique & Cie.*, de París. Rigalt aprofità l'avinentesa per a treure dibuixos d'altres indrets, com el camí ral, la torre dels Encantats, el carrer d'Avall, la torre de Can Cabirol, paisatges dels afores de la vila i alguns d'Arenys d'Amunt; reproduí en aquella i en posteriors estades, l'Arenys de Mar de 131 anys enrera, sis anys abans de què arribés el primer ferrocarril i que encara en mancaven setze per a què es plantessin a la Riera els plançons trets de la Devesa de Girona. Quan vingué aquell artista a casa nostra encara era l'època gloriosa de la vila marinera, la de les puixants darassanes, de la reial Escola de Nàutica, de l'opulent comerç marítim, de la preponderància dels capitans i pilots i de la nova classe social dita dels *americanos*.

Lluís Rigalt va nèixer a Barcelona l'any 1814 i cursà els primers estudis d'art a l'escola de Llotja d'aquella ciutat; de ben jove anà a Madrid on completà la seva formació pictòrica amb el famós romàntic Genaro Pérez Villaamil. L'any 1841, la Reial Junta de Comerç de Barcelona que tenia el patronatge de l'escola de belles arts de la Llotja, l'autoritzà per a substituir el seu pare Pau Rigalt—gran paisatgista i escenògraf—en les classes que donava en aquell centre; a la mort del seu pare (1845) es féu càrrec definitiu de

la càtedra de paisatge i de perspectiva, de la que passà a ser titular numerari l'any 1850. El 1845 li fou confiada la decoració de l'estatge de la reina Isabel II quan la seva vinguda a Barcelona. Des del 1847 prengué part en totes les exposicions i el 1885 fou comissionat per a la instal·lació d'obres d'art espanyoles en l'Exposició Internacional de París. Fou director de l'Escola de Belles Arts de Barcelona des del 1877 al 1887 i membre de mèrit de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Fernando de Madrid. Morí el 1894.

Iniciat en la pintura romàntica de Villaamil, no cau en les seves exageracions i és potser l'únic pintor barceloní que segueix el romanticisme pictòric amb plena sinceritat. És un dels primers pintors de cavallet i els seus paisatges, presos amb summa elegància, profunditat de sentiment i expressió amb inclinació al realisme, reflexen no tan sols l'ambient del lloc, sinó també el seu temperament d'artista finament sensible a quan hi havia al seu entorn i posava en tensió el seu esperit. La seva època més florida com a paisatgista i de les seves anades per les terres catalanes cercant temes per a les seves obres, és dels anys 1849 al 1860; Arenys de Mar i Arenys d'Amunt, la ciutat de Barcelona, la Vall d'Hebron, Montjuïc, Sant Miquel del Fai, Montserrat, Santes Creus, Banyoles, Blanes, Lloret, Tossa, Martorell... arreu en sap treure profit i ressalta la bellesa i l'harmonia del paisatge.

Les seves tendències al realisme en la interpretació del paisatge, han fet pensar a alguns en una influència de Corot i Th. Rousseau i de l'escola de Barbizon en general sobre Lluís Rigalt. Altres el veuen en el camí cap a l'impressionisme.

El que sempre mantindrà la seva fama és la munió de les aiguades i dibuixos de monuments, interiors i exteriors, conjunts urbans, paisatges rurals, etc. de molts indrets de Catalunya, expressió d'un art nerviós i sensible, que traspua la veritat i gairebé sempre abasta una perfecció incomparable, com la seva obra com il·lustrador, de tal manera que avui, a la seva alta valor artística cal sumar-hi l'interès històric i documental que aporta la seva obra.

J.M.P.G.

PROGRAMA D'ACTES

DIA 5

A les 6 de la tarda: A la Pista Municipal Poliesportiva, «Arenys Bàsquet» organitza un **Partit d'infantils**.

A dos quarts de vuit: A la mateixa Pista, **Seniors de l'Arenys Bàsquet** contra **Juniors del Joventut de Badalona**.

A un quart de nou: El «Club Hoquei Arenys de Mar» disputa un partit entre el **C. D. Laietà** i el **C. H. Arenys Cassà**. Equips Seniors.

A les 10 del vespre: Al camp de futbol, **l Concurs Oficial de Colles Sardanistes**, organitzat per la Colla Sardanista «Mar Blava», amb la col·laboració de l'Ajuntament i altres entitats. Coblà «Costa Daurada.»

DIA 6

A les 9 del matí: A la Riera, des del Calisay fins a l'Asil, **X Torneig de Petanca** organitzat conjuntament pel «Club Petanca Disc d'Or» i el «Club Petanca Arenys de Mar».

A les 12 del migdia: A la Sala d'Exposicions de la Caixa Laietana, inauguració de l'**Exposició de Publicacions Arenyenques**, organitzada pel Consell de Cultura de l'Ajuntament, amb la col·laboració de la Biblioteca, l'Arxiu Històric i nombrosos particulars que cedeixen les seves col·leccions.

A la mateixa Sala d'Exposicions hi haurà també una **Mostra d'Artesania popular dels països catalans**, que promocióna «Xarxa Cultural».

A les 6 de la tarda: Al capdamunt de la Riera, **Concurs-Exhibició de Tir a l'Arc**, per membres del «Club d'Arquers de Catalunya». Premis Ilm. Ajuntament.

DIA 8

A la una de la tarda: **Repic general de campanes** anunciant la festa de Sant Zenon.

A dos quarts de vuit del vespre: **Cercavila de Gegants i capgrossos**, anunciant l'hora de Completes.

A les 10: A l'Església Parroquial, **Solemnes Completes a llaor de Sant Zenon**, acabant amb el cant de l'Himne a Sant Zenon, dels compatricis Joan Draper i Xavier Maimí.

Tornada de **Gegants i capgrossos** a la Plaça de la Vila.

A dos quarts d'onze: **Gran Traca** a la Riera.

Acabada la Traca, a l'Església Parroquial, actuació de la «Coral A/3» amb un **Concert de Cançons catalanes**.

Davant del Calisay: **Audició de Sardanes** per la Coblà «Laietana». Organitza l'Ajuntament.

DIA 9

A dos quarts de nou del matí: **IV Concurs de pesca amb canya**, organitzat pel Club Mar Sport.

A dos quarts d'una: **Travessa del moll del Portinyol fins a la platja**, organitzada pel «C. N. Arenys», i Trofeu Joaquim Moré. Categories infantil, juvenil i senior, femení i masculí.

A dos quarts de sis de la tarda: **Sessió de Circ**.

A les 6: **IX Concurs de Tennis**. Trofeu Il·lustríssim Ajuntament, que organitza el «Club de Tennis Arenys de Mar».

Concert a la Sala d'Actes de l'Ateneu Arenyenc, a càrrec de l'Orquestra «La Principal de la Bisbal».

Seguidament, al Passeig Xifré, **Sardanes**.

A les 7 de la tarda: A la Biblioteca Popular Fidel Fita, parlarà el professor Josep M.ª Figueres, Llicenciat en Història Contemporània per a la Universitat Autònoma, sobre el tema «La premsa catalana, ara».

A dos quarts de vuit: Desfilada del **Grup de «Majorettes» d'Arenys de Mar**, acompanyada de la seva Banda de Cornetes i Tambors.

A les 8: A l'Església Parroquial, **Ofici de Sant Zenon**. L'Homilia la dirà l'arenyenc P. Josep M.ª Nicolau.

A tres quarts d'onze: **Gran Castell de Focs artificials**.

Acabats els Focs: Al Casal de Joventut Seràfica, el «Grup Artístic Carles Xena», presentarà l'estrena de l'espectacle teatral «La garrafa dels déus», de Juli-Manuel Pou Vilabella.

Espectacle de circ.

A l'Envelat de l'Ateneu Arenyenc: **Ball** a càrrec de l'Orquestra «La Principal de la Bisbal».

A la Plaça Flos i Calcat: La Societat Cultural Gran Casino organitza una **Audició de Sardanes** per la Cobla «Costa Daurada».

DIA 10

A les 9 del matí: Inici del **IX Concurs «Vila d'Arenys» de Pintura ràpida**, organitzat per la Societat Cultural Gran Casino, amb el segellat de teles corresponent, que tindrà lloc al Saló Bar de la Societat. A les dues de la tarda, deuran entregar-se els treballs acabats, en el mateix lloc.

A dos quarts d'onze del matí: Al Casal Parroquial **Torneig «Open» de Tennis de taula**. Categoria Jovenils.

A les 5 de la tarda: En el Club Tennis Arenys de Mar, **Semi-finals individuals i de dobles masculins**.

A les 7 de la tarda: A la Societat Cultural Gran Casino, adjudicació, per part del Jurat, dels Premis del **Concurs de Pintura ràpida** i entrega dels mateixos.

Seguidament, obertura de l'exposició que restarà instal·lada fins el dia 22.

A dos quarts de vuit del vespre: **Sessió de Circ**.

A les 8: A la Pista Municipal Poliesportiva, **Final del torneig de Futbol sala 1980**, organitzat per Arenys Bàsquet.

A l'Església Parroquial, **Missa en sufragi dels arenyencs difunts**. En aquesta commemoració hi participaran els Amics del Cant Gregorià que componen la Schola Cantorum «Psalite Domino», d'Arenys.

A les 10 de la nit: Davant del Calisay, **Audició de Sardanes** per la Cobla «Laietana», organitzada per l'Ajuntament.

A tres quarts d'onze: **Espectacle de circ**.

A les 11: A l'Envelat de l'Ateneu Arenyenc, **Gran espectacle recital «No ve d'un pam»**, per «La Trinca».

DIA 11

A dos quarts d'onze del matí: Al Casal Parroquial, **Torneig «Open» de Tennis de taula**. Categoria Veterans.

A dos quarts de dotze: **Visita col·lectiva a l'Asil i a l'Hospital** amb obsequis als interns i malalts, per l'Associació de Jubilats i Pensionistes Laborals.

A les 5 de la tarda: Al Club Tennis Arenys de Mar, **Final individual masculina**.

A les 6: Al saló d'actes de l'Ateneu Arenyenc, **Concert** a càrrec de l'orquestra «La Selvatana».

A les 7: En el mateix Club de Tennis, **Final de dobles masculins**.

A les 10 de la nit: Al Passeig Xifré, davant l'Ateneu Arenyenc, **Sardanes**.

Tot seguit, a l'Envelat, elecció de la **Pubilla d'Arenys de Mar 1980**, actuant a la vetllada la Cobla Orquestra «La Selvatana».

DIA 12

A dos quarts d'onze del matí: Al Casal Parroquial, **Torneig «Open» de Tennis de taula**. Categoria Seniors.

A les 12 del migdia: Al Saló d'Espectacles de l'Ateneu Arenyenc, inauguració de l'**Exposició del IV Concurs Filatèlic**, organitzat pel «Cercle Filatèlic i Numismàtic d'Arenys de Mar». El matasegells d'aquest Concurs Commemoratiu, serà dedicat al Cinquantenari d'En Francesc Flos i Calcat.

A les 5 de la tarda: Al Camp de Futbol, **Partits** de les categories infantil i juvenil entre U.E. St. Andreu de Barcelona i C. F. Arenys de Mar G. C.

A les 6: Inici de la **Commemoració del XXVe Aniversari dels Gegants**. De diversos llocs de la població, sortiran les parelles de Gegants Invitats, i després de cobrir quatre itineraris diferents, es reuniran tots plegats a la Plaça de l'Església per la primera Trobada. Tots junts es dirigiran a la Plaça de la Vila, on els serà imposada una Medalla Commemorativa, reemplant-se la cercavila Riera amunt, fins davant de l'Església Parroquial, on es realitzarà una Ballada de Gegants. Tot seguit, la comitiva continuarà el seu itinerari per la Riera i a l'altura del Calisay, es procedirà a la despe-

didada i conclusió de la trobada. Els Gegants seran acompanyats en totes les seves actuacions, pel «Grup de Graellers de Sitges».

A un quart de set: Al Camp de Futbol, partit entre els juvenils dels mateixos equips, U. E. Sant Andreu - C. F. Arenys de Mar G. C.

A dos quarts de set: A la Pista Municipal Poliesportiva, partit femení entre Arenys Bàsquet i C. D. Arenys de Munt.

A tres quarts de vuit: Partit juvenil entre Arenys Bàsquet i C. B. Canet.

A les 9 del vespre: Partit de veterans entre Arenys Bàsquet i Selecció.

A les 11 de la nit: A l'Envelat de l'Ateneu Arenyenc, **Ball de Comiat**, amenitzat per l'Orquestra d'«Elie Portal et les Mediterraneennes», procedents de Ràdio Montecarlo.

DIA 13

De 7 a 12: **II Concurs social de pesca amb embarcació, modalitat lliure**. Entre les verticals del port d'Arenys i el port del Balís.

Les parades de fira estaran situades a partir del Calisay i la major part de les atraccions quedaran concentrades en els terrenys de l'antic Forn del vidre.

A dos quarts d'onze del matí: Al Casal Parroquial, finals del **Torneig «Open» de Tenis de taula**, (juvenils, Seniors i Veterans).

A dos quarts de sis de la tarda: A la Pista Municipal Poliesportiva, partits de Hoquei organitzats pel Club Hoquei Arenys de Mar.

A dos quarts de sis: Benjamins C. D. Arenys de Munt - C. H. Arenys Cassà.

A un quart de set: Alevins C.D. Arenys de Munt - C. H. Arenys Cassà.

A les 7: Infantils C. H. Canet de Mar - C. Hoquei Arenys Cassà.

A tres quarts de vuit: Equips mini benjamins C. H. Canet de Mar - C. H. Arenys Cassà.

A dos quarts d'onze de la nit: A l'Envelat, proclamació dels guanyadors del **Premi de Novel·la Vila d'Arenys** i del **Premi de Teatre «Josep M.ª Arnau»**, promoguts pel Centre d'Iniciatives Turístiques d'Arenys de Mar. En el transcurs de l'acte actuaran «Rosa M.ª Sardà», amb el seu espectacle «Una estona amb la Sardà» i també l'actuació, en un Recital, d'en Raimon.

I

Pels rials baixa el carro
del sol, des de carenes
de fonollars i vinyes
que jo sempre recordo.
Passejaré per l'ordre
de verds xiprers immòbils
damunt la mar en calma.

II

Quina petita pàtria
encercla el cementiri!
Aquesta mar, Sinera,
turons de pins i vinya,
pols de rials. No estimo
res més, excepte l'ombra
viatgera d'un núvol.
El lent record dels dies
que són passats per sempre.

El recent acord del Ple de l'Ajuntament, de nomenar Fill Adoptiu d'Arenys de Mar, a l'eximí poeta en SALVADOR ESPRIU, que amb la seva precisa paraula, amb la seva fidel evocació, ha mitificat aquesta petita pàtria seva i nostra, fa que no resistim l'impuls d'avançar-nos senzillament, entrançablement, amb aquests antològics poemes, als actes d'homenatge que s'esdevindran segurament iniciada la tardor.

IV

Els meus ulls ja no saben
sinó contemplar dies
i sols perduts. Com sento
rodar velles tartanes
pels rials de Sinera!
Al meu record arriben
olors de mar vetllada
per clars estius. Perdura
en els meus dits la rosa
que vaig collir. I als llavis,
oratge, foc, paraules
esdevingudes cendra.

V

Pels portals de Sinera
passo captant engrunes
de vells records. Ressona
als carrers en silenci
el feble prec inútil.
Cap caritat no em llesca
el pa que jo menjava,
el temps perdut. M'esperen
tan sols, per fer-me almoïna,
fidels xiprers verdíssims.

PER MOLTS ANYS, GEGANTS!!!

Estem de festa: els nostres gegants, en Talla-ferro i la Flor de l'Alba, avui fan vint-i-cinc anys: és aquesta, doncs, una festa que se'ns ha d'encomanar a tots. Després ja us parlarem de com la celebrarem; ara, aprofitant l'avinentsa, anem a contar-vos tot allò que ens han explicat dels gegants.

D'ON VÉNEN ELS GEGANTS?

Sembla que això dels gegants ve de lluny. Es diu fins i tot, que les tribus celtas ja tenien, en el seu ritual, uns gegants fets de vímets, canyes i altres vegetals, dintre dels quals posaven un delinqüent o presoner de guerra per a ser cremat en honor als seus déus. Entre aquests gegants i els nostres no hi ha però, cap tipus de parentiu.

De documents sobre els orígens dels nostres gegants actuals en queden ben pocs. Joan Amades diu que el primer document conegut és del segle XIV i és de la ciutat flamenca de Poperinghe, des d'on es suposa que s'estengué la tradició per a la resta de l'Europa. Es sap tam-

Foto Lluís Monmany Vidal
(Sant Zenon de 1955)

bé que pel segle XVI a Londres, en la vigília de Sant Joan, i a París, el 3 de juliol, eren cremats cada any, plens d'estopa, una parella de gegants.

D'aquest origen profà dels gegants es passà a una època marcadament religiosa, donat que eren usats per encapçalar la processó de Corpus (la festa que enguany ens ha estat presa). El perquè d'aquesta presència dels gegants a la processó és difícil d'esbrinar. Hom diu que era el paganisme o els mahometans dominats per la llei de Crist—per això molts gegants vestien segons l'usatge dels moros—, o bé que grans i rics—els gegants—i petits i pobres—els caps-grossos o caperruts—s'humiliaven davant la llei divina. La cosa no és gens clara, com podeu apreciar. L'únic cert és que arrel d'aquesta tradició és com s'introduí i s'escampà a casa nostra el costum dels gegants.

Al ser trets posteriorment de la processó, els gegants passaren a convertir-se en motiu de gatzara en les festes, com a simples ninots.

El primer gegant que es coneix a Catalunya—sense parella—és un de Barcelona de l'any 1436, i fins a l'any 1568 no es troba la primera geganta acompanyant-lo. Eren gegants molt diferents als d'ara, doncs consistien en un home damunt unes xanques, el qual es disfressava amb unes grosses robes fins als peus. La forma dels actuals gegants sembla ser que no s'aconsegueix, a Catalunya, fins a l'any 1601, en les festes de canonització de Sant Ramon de Penyafort a la ciutat comtal. A partir d'aquesta data podem situar, amb certesa, l'inici de l'expansió geganter a les nostres comarques.

M'agradaria acabar aquesta breu història dels gegants contant-vos dues anècdotes: l'una és que a cavall entre els segles XIX i XX, donat que els gegants sortiren per primer cop de cada any en la diada de Corpus, la geganta era engalanada amb la que seria moda del bon temps d'aquell any, i al sortir per segon cop, en la vuitada de Corpus, totes les dames de Barcelona—i a Arenys també tenim constància de que ocorria—anaven ja vestides segons la moda de la geganta. A la vegada, com molt bé podeu suposar, cal dir que la roba del vestit de la geganta era proporcionada anualment pel gremi de sastres de Barcelona.

La segona anècdota és més trista. La celebració dels Jocs Olímpics Populars, que devien celebrar-se a Barcelona a l'estiu de 1936, i a on havien acudit molts gegants per a la festa inaugural, coincidí amb el fatídic 18 de juliol. Això féu que en els primers avalots de la guerra fossin cremats molts d'aquells gegants allí presents, sobrevisquent només unes quantes parelles, entre les que hi havia, que nosaltres sapiguem, la de Vic.

ELS GEGANTS D'ARENYS

De quina és la tradició dels gegants a Arenys en tenim notícies bastant vagues. El primer document trobat sembla ser un a on es parla d'uns gegants a la nostra vila datats a l'any 1850 o 51 –fa 130 anys!!– i que foren els primers de la comarca. Aquests s'estrenaren en la diada de Corpus abans de la ballada de la «Dansa» (que es ballava aquell dia, i no el dia de Sant Roc). El gegant anava vestit de procònsul romà amb una túnica i cèrcol o birret al cap, i ella vestida segons la moda de l'any (com abans he comentat).

Sortiren durant uns deu anys per les diades de Corpus, Sant Zenon, Mare de Déu d'agost i Sant Roc, així com també en alguna festa d'acció de gràcies (com la del 10 d'octubre de 1854, a l'acabar-se l'epidèmia del còlera), o en l'arribada d'algun portentós «americano» (tenint-ne constància especial en la festa d'arribada d'un del carrer Ample en els anys 1860-61).

Foto Lluís Monmany Vidal (Sant Zenon 1955)

L'alçada d'aquests gegants era «el doble del tamany natural» i les noies de la vila «es disputaven el poder-los vestir». Els caps i les mans eren de fang, fetes per l'escultor Dr. Antonio Monasterio, que fou jutge d'aquest partit judicial. Els vestits i la carcassa foren construïts per altres convilatans, sense cobrar res pel seu treball.

A partir dels anys 1860-61, aquests gegants anaren de baixa, donat el seu mal estat de conservació, fins que anaren a raure al carrer Bonaire, a una casa a on foren abandonats definitivament fins a llur destrucció.

A l'any 1896, s'inicià una subscripció per a l'adquisició d'uns de nous, però tot i que s'aconseguien cinc-centes pessetes, que a l'època era un capital, al no voler l'Ajuntament cobrir la resta que faltava hagueren de retornar-se els diners a llurs donants.

Joan Amades parla de que a l'any 1905 hi hagueren un altres gegants, dels quals sols tenim l'única referència que la fotografia cedida per l'amic Joan Torrus, donat que d'aquests gegants, a més de no trobar-ne cap document, no hem trobat tampoc qui ens en sapigués donar raó.

Vers al 1919, el patrici Dr. Jaume Gras Janer donà els primers caps-grossos, en un total de quatre, que foren fets malbé uns pocs anys després.

I fins l'any 1955 no tenim notícies d'uns altres gegants, els actuals, que foren donats pel Sr. Josep Pons i Vilà (el qual ja havia donat el Sant Telm del portal petit de l'església, i el Sant Zenon de la processó).

Aquests gegants, que foren estrenats en la Festa Major de l'any 1955 –i per això celebrem nosaltres ara el primer quart de segle – foren fabricats pel Sr. Domingo Umbert de Barcelona, i vestits pel Sr. Miquel Guri, amb unes robes pagades per l'Ajuntament. Tenen uns quatre metres d'alçada i en un principi foren acompanyats per uns caps-grossos donats l'any anterior pel Sr. Joaquim Mollfulleda. En la Festa de bateig, que es féu davant el portal gros de l'Església, hi acudiren els gegants de les rodalies, rebent els noms, com

tots ja sabeu, de Talla-ferro i Flor de l'Alba. Posteriorment, el Sr. Manuel Romans, terrassenc vinculat a la nostra vila, féu donació d'una munió de caperruts, que són els que encara avui conservem.

NOTA: Per l'elaboració d'aquest estudi he fet servir, a més de varis llibres del folklorista Joan Amades, dos articles de la revista local «Vida Parroquial» de l'any 1955 (n.º 135 i 136) de Xavier Maimí i Lluís Monmany Vidal, respectivament. A més a més, he fet servir un article de la revista «Arenys i sa comarca», de l'any 1919, (n.º 12 i 16 - 2.ª època) de Pere M. Puig. A tots ells els hi ho agraeixo.

ELS GEGANTS, AVUI

El diari «Avui», en l'especial que dedicà a Arenys, deia que «Per la Festa Major, a qualsevol hora del dia i per qualsevol carrer, et pots trobar amb la corrua de nens acompanyats del rei i de la reina—el gegant i la geganta—que l'any passat van ballar més i molt millor que els altres anys. Uns quants arenyencs, dels de la placeta, han començat a trobar gust al sota-faldilla dels gegants». És ben cert que ens hem animat de valent amb els gegants i no ens hem deixat gaire tranquils durant tot aquest temps que va des de la Festa Major passada a la d'enguany. Fent un breu repàs dels llocs a on hem anat, tot enlairant el bon nom d'Arenys, podem dir que els que primer presenciaren l'elegància dels gegants

JORDI SALBANYÀ I BENET

Pels Geganters d'Arenys

Festa Major, juliol 1917. (Foto Arxiu Joan Torrus i Pla)

foren els bons amics d'Arenys de Munt; després ens desplaçarem al bonic poble de Blancafort, a la comarca de la Conca de Barberà; més tard els portarem al poble veí de Sant Cebrià de Vallalta; tot seguit els nostres altíssims representants trepitjaren Barcelona, i en concret la barriada de La Sagrera, un temps després ens trobarem amb molts altres gegants a Argenton; férem visita també a Castellar del Vallès i a Martaró; anarem durant tres dies a la Festa Major de Lleida i, més tard, a una altra concentració a Sabadell. Per últim els nostres gegants han tornat a visitar Arenys de Munt i a la industriosa ciutat de Gavà. I avui, com l'any passat, com cada any, tornarem a la nostra Festa Major. Per Sant Zenon i Sant Roc, els gegants «juguen a casa»: ballant, passejant i engrescant-se per tots els indrets de la nostra vila.

Aquest any, però, cal que celebrem els vint-i-cinc anys dels nostres gegants, i hem pensat fer-ho tot convidant altres parelles en una gran concentració. Així doncs, gegants d'altres poblacions faran companyia a la nostra il·lustre parella i durant una bona estona inundarem el poble de corpulents personatges fent-los ballar, enriquint així l'espectacle festiu dels dies de la nostra festa gran.

Alhora, per arrodonir aquesta festassa, gustosament us anunciem—ho i demanant-vos que ho guardeu en secret—que per Sant Roc tindrem una nova parella de gegants, comptant Arenys amb quatre gegants, el que ha de ser un doble motiu d'alegria per a tots nosaltres.

Fem tots plegats, doncs, l'impossible per què tot continuï així i puguem celebrar amb el mateix esplendor, dintre de vint-i-cinc anys, el cinquantenari dels uns i el vint-i-cinc aniversari dels altres.

Per molts anys, gegants!!!

PEP QUINTANA i RIERA

Pels Geganters d'Arenys

El dia 9, des de les 10 del matí a les 10 de la nit, hi haurà programació continuada de Ràdio Municipal d'Arenys.

Tots els dies de la festa, de 8 a 10, emissió de Ràdio Municipal d'Arenys, el dissabte, de 5 a 11 i el diumenge de 10 a 2 de la tarda.

